

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA RADYMNA
z dnia 2023 r.

w sprawie ustanowienia roku 2023 w Mieście Radymno rokiem Jana Chryzostoma Zachariasiewicza.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9 i 18, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) Rada Miasta Radymna uchwala, co następuje:

§1. W związku z przypadającą 200 rocznicą urodzin Jana Chryzostoma Zachariasiewicza ustanawia się rok 2023 na terenie miasta Radymna Rokiem Jana Chryzostoma Zachariasiewicza.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Radymna.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Radymna

Andrzej Pacek

Uzasadnienie

Jan Chryzostom Zachariasiewicz urodził się 1 września 1823 r. w Radymnie jako jedyne dziecko Aleksandra Zachariasiewicza i Antoniny Martyny z domu Gwiazdowskiej. Jego ojciec, pół mieszczanin, pół rolnik, był właścicielem dość dużej posiadłości i gruntów w Skołoszowie przyległych do miasta.

Najpierw ukończył naukę w szkole trywialnej w Radymnie, a w 1839 rozpoczął kształcenie w c.k. gimnazjum w Przemyślu w klasie humanistycznej. Należał do spiskowej organizacji Synowie Ojczyzny - najważniejszej komórki Młodej Sarmacji. Najważniejszym celem członków tej organizacji była praca dla ojczyzny. Uczestniczył w zebraniach samokształceniowych, czytał zakazaną literaturę, poznawał historię Polski. 18 grudnia 1839 w Przemyślu miał miejsce nieudany spisek na życie komisarza policji Franza Gutha. W marcu 1840 nastąpiły pierwsze aresztowania. Zdemaskowano także Synów Ojczyzny, w tym Jana Zachariasiewicza, który nie brał udziału w spisku, ale wystarczającym powodem aresztowania była przynależność do organizacji. Śledztwo trwało dwa lata, toczyło się we Lwowie. Wyrok zapadł w 20 września 1842. Został skazany na karę 2 lat ciężkiego więzienia w twierdzy Spielberg. Podczas osadzenia zapoznał się z literaturą niemiecką i francuską. Przebywał tam do lutego 1844.

Wrócił na krótko do Radymna, potem wyjechał studiować na Uniwersytet Lwowski. Uczestniczył w wykładach z literatury, historii, estetyki, wyższej matematyki. Czas wolny spędzał w Zakładzie Ossolińskich. Od 15 kwietnia do 29 listopada 1848 wraz z Karolem Widmanem był redaktorem czasopisma „Postęp”. Drukował w nim artykuły poruszające aktualne problemy, m.in. pisał o sytuacji chłopów czy Rusinów. Następnie wraz z Karolem Widmanem i Henrykiem Suheckim założył „Gazetę Powszechną”, która 20 grudnia 1848 przestała istnieć, a pisarz objął redakcję „Tygodnika Polskiego” powstałego z „Dziennika Mód Paryskich”. W numerze 5 gazety opublikował romantyczny wiersz *Machabeusz*, na skutek czego „Tygodnik Polski” został zamknięty, a Zachariasiewicza osadzono w twierdzy Theresienstadt, w której przebywał do 1852, kiedy to został ułaskawiony. Przyczyną ułaskawienia była choroba pisarza. Na krótko wrócił do Radymna, a 1854 udał się do Lwowa, gdzie zajmował się działalnością dziennikarską. W 1854–1856 pracował w redakcji „Nowin” Jana Dobrzańskiego, które zostały przekształcone w „Dziennik Literacki”. W tym też czasie zaczął pisać powieści. Tutaj wyrażał swoje poglądy.

W Radymnie wzniesiono pomnik-popiersie upamiętniający Jana Zachariasiewicza, którego autorką jest Urszula Serafin, absolwentka Liceum Sztuk Plastycznych w Jarosławiu . Pisarz był dalekim krewnym rodziny poety Janusza Szubera¹.

W poczuciu głębokiego szacunku wobec postaci, która wywarła tak znaczący wpływ na losy nie tylko naszego miasta, ale i narodu, a także w celu podkreślenia i upowszechnienia jego nauki i przesłania, podjęcie przedmiotowej uchwały uważa się za zasadne.

¹ wikipedia